

utrđiti, kakor so njeni patronje želeli. Nekega dne so v Postojno „pošto poslali“, da jim gre trdo, da je treba pomoči in da naj se v ta namen osnuje „zweigverein“. To se je zgodilo in „Schulzeitungi“ je priraslo okolo 75 gld. letno podpore. Mislili so potem gospodje osnovati po celej deželi take „zweigvereine“, ali nekaj jih je oplašilo. Prvič vedeli so, da niso povsod taki neznatniki, kakor v postojnskem — sicer v narodnem oziru vse hvale vrednem — okraji; drugič postojnskega „zweigvereina“ sami niso bili prav veseli, ker so se udje tega društva tako nerodno, brezobzirno in strastno-brezumno obnašali, da je društvo v kratkem času v slab glas prišlo ne samo v narodnih, temuč tudi v takih krogih, kjer bi smelo po svojej tendenci simpatije pričakovati. Prvi poskus se je torej tako slabo obnesel, da so se gospodje zbalj daljnega snovanja takih „zweigvereinov“ videči, da jim tu slava ne raste, temuč, da bi jim taka društva več škodila kakor koristila.

Mej tem se je začelo Slovincem politično nebo jasni, t. j. za „kr. Landeslehrerverein“ napočil je žalosten dan. „Schulzeitungi“ se slabo godi, in teman je njen pogled v prihodnost, — nič dobrega, nič tolažilnega ne vidi. Za življenje jej gre. Kdo jo reši iz te sile, kdo jej podaljša življenje? Kakor „deus ex machina“, nepričakovano se prikaže usmiljen rešitelj v osebi g. Lapajneja. In kako hoče g. L. „Schulzeitungi“ pomagati? S kompromisom. Poleg nemške številke tega lista naj izbaja tudi slovenska, — s tem je žalenej slovenskej narodnosti zadosteno. In zakaj ta malovredni kompromis? Za to, da „Schulzeitunga“ narodnih učiteljev ne bo psovala in obrekovala. Kaj hoče to reči? Razposajeni, hudobni in neubogljivi deček mora poljubiti šibo, katera ga je tepla, da se odtegne še hujšim udarcem. Učitelj slovenski! ako se enačiš s hudobnim dečkom, kateri je kazen zaslužil, pojdi in poljubi „Schulzeitungo“, in kazen, katera te sicer še čaka, ti bo odpuščena. Kaj ne, kako lepa ideja se skriva v tem kompromisu?

Naravno je, da je protinaroden „krain. Lehrerverein“ kompromis sprejel, njemu je kompromisa treba; brž ko se narodna ravnopravnost izvrševati začne, so njemu tla popolnem spodkopana. In ko bi tudi narodna ravnopravnost še ne bila tako blizu, kakor se sme soditi, to se sme reči, da je doba našega šolstva, katero ob kratkem z imeni Pirker-Sima-

Thuma označimo, za vselej prošla. Nenaravno in čudno je pa, da je oznanovalec in zagovornik tega kompromisa naroden učitelj, učitelj, ki je mnogo storil za povzdigo narodnega šolstva, ki svojega narodnega prepričanja nigdar in nikjer nij skrival in kateri si je s tem pri svojih kolegih in pri slovenskem občinstvu častno ime pridobil. Dvojno je mogoče. G. L. je stvar slabo premislil in pričakuje od tega kompromisa nasledkov za narodno šolstvo, kateri iz njega nigdar izvirati ne morejo, ali se pa da voditi od sebičnih nagibov, kar bi dan denes ne bilo nič čudnega, nenavadnega. Ako je g. L. zavoljo napačnih mislij o kompromisu na stran zagazil, poslušal bo besede in svet previdnih svojih kolegov, prijateljev in družih narodnjakov, ter bode pretrgal dotiko z nasprotniki slovenskega šolstva in slovenskega naroda. Ako pa g. L. s famoznim kompromisom drugi namen doseže, se za mnenje narodnih učiteljev in narodnih krogov ne bode brigal, in slovenski učitelji bodo šteli jednega odpadnika več.

Kompromisi se sklepajo, kjer si stojé malo ne enako močne stranke nasproti, kjer je obstanek protivnih si strank opravičen, in kjer ena stranka brez druge ne more uspešno delati. Kako opravičenje, kako podlogo pa ima stranka nemčurskih učiteljev pri nas? Ta stranka ako se sme stranka imenovati — nêma v narodu in v potrebi naroda najmanjše korenike; njene korenike visó v zraku. Ako potegne po tem zraku drug veter, kakor je dozdej pihal, proč je s celo stranko. Moč te stranke je čisto navidezna, in razpršila se bode kakor kupček plev, kadar burja vanj pihne. In brez te stranke naj bi slovenski učitelji ne mogli shajati, s to stranko naj bi kompromis sklepali? Predobro o naših narodnih učiteljih sodimo, da bi mislili, da bodo šli na té limate, da si se jim obeta, da bodo potem mir imeli pred obrekovanjem in ščuvanjem nemčurskih kolegov. Naj le pikajo nemčurske ose, kolikor jim je drago, njih želo nij več nevarno.

Naj Sima in kompanija počnó, kar hoté, narodni učitelji naj se mej nje ne mešajo. Narodni učitelji imajo pravico izdelke in izjave Simovcev in kimovcev presojeti, v njihove zadeve naj se aktivno ne vtikajo. Sam naj delajo, jim je ljubo. Dozdej so oznanovali nauk, da le nemščina učitelja zveliča, zljaj hočejo tudi slovenski pisati, — dobro slobodno jim; makari turški naj pišejo, ako jih veseli,

ali sami naj pišejo, in sami plačajo. Narodni učitelji pa svoje duševne in gnotae moči lahko v boljši namen uporabijo kakor v podporo „Schulzeitungi“.

Politični razgled.

Notranje deželo.

V Ljubliani 20. decembra.

Zbornica poslancev je imela v četrtek zvečer svojo 32. sejo. Gospodska zbornica je naznanila zbornici poslancev svoj obnovejni sklep o vojaškej postavi, za to je predlagal grof Hohenwart, da se še v tej seji izvoli óaih 9 udov, katere bode zbornica poslancev poslala v skupno komisijo. Voljenih je bilo 6 avtonomstov in 3 centralisti, in sicer: grof Cham Rhard, dr. Smolka, Dzvovkovski, V. Pfifer, knez A. Lechtenstein, Z-it-hammer, Czedik, Rechbauer in Weeber. V tej komisiji tedaj bodo v skrajnem slučaju glasovali zoper vladne predloge § 2. samo zadnje imenovani trije poslanci. Skupne komisije se uže od leta 1876 niso sešle; leta 1862. so zborovale pa šestkrat, potem enkrat l. 1864. in l. 1865 zaradi finančnih zakonov.

Novejše poročilo potrjuje, da je skupna komisija brez debate sprejela v drugem in tretjem branji § 2 vladne vojaške predloge z vsemi glasovi zoper 1 glas.

Avstrijska **delegacija** je brez debate v petek sprejela indemnitejno predlogo za skupne troškove v prvem četrtletji prihodnjega leta. Da je cesar delegacije slovesno sprejel, poročali smo uže včeraj. Po nagovoru Schmerlingovem je dejal cesar: Zahvaljujem se vam za zagotovilo udanosti, katero ste izrekli. Ne manj priščno se vam zahvaljujem za spomin na 25letnico moje poroke, ki je meni in cesarici in kraljici dalo toliko nepozabljenih dokazov ljubezni in udanosti vseh mojih zvestih narodov. Z zadovoljstvom vam morem objaviti, da so razmere k drugim državam še vedno prijateljske. Upam, da se blagoslov miru mojim narodom nekaljen ohrani. Srčno sporazumljenje z nemškim cesarstvom mi je novo poročstvo, da nastopi splošno pomirjenje, ki zagotavlja napredek mirnega dela. Če tu li nasledki vojne na Balkanu še niso izginili, pa vendar smemo upati, da konsekventa izpehava berlinske pogodbe tudi ustanovi popoln mir in boljše stanje na balkanskem poluotoku. Moja vlada je resno in skrbno se trudila v roku več stoletij zanemarjeni deželi Bosno in Hercegovino kulturno povzdigniti ter upeljati red in varnost. Kar sem prejšnje leto kot željo izrekel, da se uprava teh dežel plača iz lastnih dohodkov dežel samih, se je uže to leto uresničilo. Red v upravi in varnost bosta odklenila bogate vire teh dežel. Iz predlog, ki jih vam bode predložila moja vlada, boste spoznali, da se povsod ozira na finančno stanje

➤ Dalje v prilogi. ➤

druzega ne; ko je predsednik Rulitz vprašal pri razpravi čisto prijateljski Draganića: „Čuješ ti, Vaso! Kako izgleda Makso Bojanić?“ mu je Vaso odgovoril: „Upravo tako, kak ti!“ Vse se je smijalo temu odgovoru, samo predsednik se nij smijal, ampak najrajši bi bil menda zasadi eno subjektivno Vasi za uho, ako bi bilo dovoljeno po avstrijskem zakonu poostrenje smrtne kazni.

Zljaj pa prestajem pisati o objektivnosti in subjektivnosti sploh, ter se hočem malko zadržati pri Vas, t. j. pri vašem subjektu.

Ko sva midva, milostiva, Vi z menoj in jaz z Vami, plesala na nekej primiciji ravno mimo spiritualovega nosa, sva se norčevala s tem, ka sem Vas nazival svojo nevesto; menda uže ne veste več za to, jaz še pač vse vem, kako je bilo.

Takrat nijsem znal, da uže imate subjektivnega zaročnika, pa ko sem Vas bil imenoval v svojej norosti za nevesto, ste bili tako obzirni, da mi nijste hoteli greniti veselja ón

večer pri plesu. Tatas sem bil res prišel v precejšnjo nevarnost, da se zaljubim subjektivno, ker sem pa še o pravem času zvedel, kako stvari stojó, je ostalo vse pri objektivnem spoštovanji, katero je boljše včasih, nego subjektivna ljubezen.

Ampak kontrast mej vami in eno (ne mojo) nevesto v Slavoniji, mi je vedno pred očmi.

Ko se je v nekem selu venčal kmetski par, je gospod kaplan vprašal nevesto: „Ljubiš li tega poleg tebe stoječega mladeniča?“ — „Teško da tebe čubaka!“ mu je odgovorila nevesta. Če je ta gospoda tako obrizala, kateri jo je vprašal po svojej dolžnosti čisto objektivno, da-li ljubi svojega ženiha, kaj vse bi vi milostiva! bili mogli meni odgovoriti, ko bi Vas bil vprašal subjektivno, t. j. če ljubite mene!

Hvala Bogu, da Vas nijsem vprašal ón večer subjektivno za to, ne vem, kako bi bil prišel iz sfere, brž ko ne bi bil zaslužil, da mi rečete: ka sem potenciran čubasti čubak!

Za denes, mislim, sem Vam zadosti povedal; če Vam moja pisarija količkaj kratki dolgočasne zimske večere, si smete naročiti čez par tednov zopet eno pismo; če bo kaj blata po ulicah ali ako bo snežilo, Vam ustrezem precej, ker nikoli ne bom pozabil, da ste bili moja objektivna nevesta en večer pri plesu.

Plesala pa uže ne bodeva midva skupaj nikdar več, ker sem jaz postal mej tem nesposoben za ta posej, k večjemu bi z uspehom mogel v teatru predstavljati „Mefista“ v operi „Margareti“, ko bi imel jačji bas; za tega bi pač bil kakor ustvarjen, ker ne bi trebal črevljar na čizmi leve noge napraviti nižjega podstavka nego li na čizmi desne noge, ampak jaz bi tudi bos znal šepesati, kakor ima nalogo Mefisto v omenjenej operi.

Vaš stari prijatelj v objektivnej pobožnosti

države in da so se izključili vsi nepotrebni troški, katerih ne zahtevajo vam kakor meni enako pri srci ležeči interesi monarhije.“

V četrtek popoldne je **gospodska zbornica** v drugič sprejela § 2 vladne vojaške predloge in ob enem volila 9 udov v skupno komisijo. Poročevalec baron Hye je v dolgem govoru priporočal v imenu brambenega odseka sprejem vladne predloge in ostro naglašal važnost § 2. V skupno komisijo je poslala gospodska zbornica te ude: kneza Colloredo, kneza Czartoryskega, grofa Falkenhayna, barona Hye-ja, barona Rossbacherja, Schmerlinga, Plenerja in Schöuburga.

Češki klub je pooblastil dr. Gregra, da bode v državnem zboru predlagal odpravljenje objektivnega postopanja zoper časopise; namesto tega postopanja pa naj bi porotniki sodili o tiskovnih prestopkih. Mi iz vsega srca, želimo, da bi Gregrov predlog obveljal, kajti od objektivnega postopanja je malo katero časopisje toliko trpelo, kakor baš slovensko.

Vnanje države.

Rusija je nedavno priporočila, da naj se vsi elaborati vseh komisij, ki so imele nalog urejevati razmere na Balkanu po sklepu berlinskega traktata, predložijo v Carigradu konferenci poslanikov, da zadobe mejnarodno veljavo.

Komaj imenovani **srbski** minister pravosodja Velković je demisioniral, tudi vojni minister Miškovč misli odstopiti.

Grški pooblaščenca so zahtevali, da meja mej Turčijo in Grško pojde od Jadranskega morja na vshodu otoka Korfu na nosu Stylos na iztočji reke Bastrice, potem čez Strugagorski greben, čez Delvinaki in Karaplano, čez Zagorja greben, dalje čez Paleosko in Sigoško pogorje, nadalje čez pogorje Hasija, Amarbas, Peris, Elias, in tako preide mej Katerino in Piatamono v saloniški zaliv. Tako Grki zahtevajo še več nego dovoljuje berlinski dogovor; težko da bi se jim posrečilo vse to doseči, — preje da se jim bode Evropa smejala.

Belgijski vojni minister se je pri obravnavi vojnega budgeta izrazil, da je politično stanje evropsko kritično, da se Belgija mora pripraviti, da bode mogla svoj obstanek v bodočej nemško francoskej vojni braniti.

Francoski minister vnanjih zadev Waddington skuša v Londonu, Berlinu in Rimu doseči diplomatsko intervencijo za rešenje grško-turškega vprašanja. Posebno v Berlinu je njegov predlog radostno sprejet.

Minister Leroyer se je 16. t. m. poslovil od zbornice, ko je prej še branil vlado proti radikalcem v zadevi amnestije. Francoska zbornica je z večino 167 glasov odobrila vladno upotrebljenje amnestijskega zakona. Govori se, da Waddington izstopi iz francoskega ministerstva in pojde za francoskega poslanika v London.

Te dni je zopet 150 komunistov pomiloščenih. Angleška vlada je preklicala naredbe od 31. decembra zavoljo uvoza živine, in proglasila nove, ki prepovedujejo uvoz živine iz Avstro-Ogersko, Grške, Italije, Črne gore, Rumunije, Rusije, Turčije, Bosne in Hercegovine, Belgije in Nemčije.

Francoska zbornica je zavrgla senata sklep zoper ponižanje plač škofom.

Španska vlada je tudi priznala neodvisnost Rumunije in imenovala Markiza del Morala, prvega tajnika pri španskem poslanstvu v Rimu, zastopnika v Bukareštu, ob enem je markiz del Morala dobil nalog Španijo zastopati pri srbskej vladi.

V **italijanskej** zbornici je Caroli predložil načrt nove kupčijske pogodbe z Nemčijo.

Iz **Afganistana** se poroča, da se je general Roberts po krvavih bojih v Sherpur nazaj pomaknil in s sedem tisoč možmi se zagradil. Roberts misli nekaj časa v defenzivi ostati, da se utvrdi popolnoma v Sherpuru, potem pa začeti ofenzivno postopati, — če bode šlo, kar je pa jako dvomljivo, ker sovražnik se čedalje bolj množi in oklepa Roberta od vseh krajev.

Liberalni časnik „Daily News“ hudo napada angleško politiko v Afganistanu. Pravi da vlada ne bo v Afganistanu naredila nikakršnega jezua proti Rusiji, temuž ruski upliv v Afganistanu pomnožila s svojo sebično politiko. Če se Afganom pusti svoboda, se bodo ravno tako hrabro vojevali proti Rusiji, kakor zdaj proti Angliji. „Angleška diplomacija je naredila Afgane za naše vrage, namesto za zaveznike. Treba bo mnogo let, da se zbrisejo sledovi škodljive Salisburijevske politike, katera je sila Afganov spreobrnila v brezvladje in njihovo prijaznost k nam v najhušše sovraštvu. Če bi Indijo vladali umni državniki, kakor je lord Lawrence, bi se kmalu dalo sedanje zlo popraviti, samo, da bi se ne vtilkali v take zmešnjave.“ — Gladstone je prevzel zopet vodstvo liberalne stranke na Angleškem, ker ima ljudstvo vanj večje zaupanje nego v lord Granville-ja ali lord Hartingtona.

Dopisi.

Z Dunaja 14. dec. [Izviren dopis.]

Od leta 1880. počenši začne na Dunaji nov slovanski list po naslovom „Videňský Slovan“ izhajati. Izdatelj i odgovorni urednik mu bode v tukajšnjih slovanskih krogih dobro znani Howorka. Za uredništvo se imajo iz vsacega slovanskega društva delegati izvoliti. Ta list, ki bode s kraja po jedenkrat na teden v velikej obliki izhajal, pečal se bode s politikom, z narodno-gospodarstvenimi, obrtnijskimi zadevami. Sprejemali se bodo menda članki razen češkega tudi v drugih slovanskih jezicah; to je pak še odvisno od sklepa delegatov različnih slovanskih društev.

Znani naš rojak g. Davorin Hostnik jemlje slovo od svojih prijateljev. V kratkem ima odpotovati v Moskvo, da nastopi tam njemu zelo ugodno mesto. Z g. Hostnikom zgubó tukajšnji Slovenci milega druga, društvo „Slovenija“ pridnega člana a reč slovanska vrlega boritelja. Hostnik je namreč uže tretje leto sodelaval pri „Vaterland-u“ ter tu z vso gorečnostjo zastopal slovansko reč. Nam Slovencem je posebno s tem koristil, da je, dobro poznajoč slovenske razmere, jedinemu slovanskim avstrijskim narodom pravičnemu listu na Dunaji, z večšim peresom poročal o naših razmerah. Od tod so zajemali drugi slovanski časopisi, posebno poljski, notice o nas Slovencih. — To se je očitno kazalo ob času volitev, ko so poljski časniki „Czas“, „Gazeta Narodova“, „Dziennik Polski“ in drugi po „Vaterlandu“ obsirna in dobra poročila imeli o slovenskem gibanju, o političnej zrelosti slovenskega naroda in o naših kletih rene-gatih, n. pr. o Dežmanu.

Mi smo preverjeni, da bode g. Hostnik, akoravno daleč od domovine slovenske, vendar še na dalje delaval za slovenski narod. Lehko bode rusko občinstvo seznanjal s slovenskimi razmerami, z našimi težnjami itd., da se ne bode v bodoče jednemu največjih ruskih žurnalov pripetilo, ka bode svojim čitateljem pripovedaval, da Slovenci stanujejo vsi tam, kjer Slovaci itd., kar se je to leto zgodilo „Golosu“. Da se ruski časniki in učenjaki še niso popolnoma seznanili z našimi razmerami, so se ve da tudi nekaj krivi naši na Ruskem živeti Slovenci, ki, kadar so pri dobrem kruhu, ne misle niti ne delujó na korist našega naroda. Se ve da je nekaj izjam, a te so bele vrane. G. Hostniku pak kličemo ob odhodu v daljno nam Rusijo: Srečen Ti pot! deluj še dalje v prid Slovenstva, v slavo Slovanstva!

Iz Vipave 18. decembra. [Izv. dop.] (Raznoterosti.) Tukajšnje rodoljubne gospé

so po izgledu vrlih ljubljanskih dam tudi sklenile nabirati novce za napravo obleke revnim šolskim otrokom. Ta blagi sklep zasluži tem večjega priznanja, ker nas je letos obiskala izredno ostra zima. Upati je, da bodo vsi premožnejši Vipavci z veseljem podpirali naše gospé pri izvrševanju te zares lepe in humanne naloge. Ne bi li mogla tudi čitalnica kaj pripomoči? Če se uže ne napravi „Beseda“ v ta namen, pa vsaj majhen zabaven večer. Odbor čitalničen pa naj stvar premisli in kmalu kaj ukrene. Ker uže o šoli in revščini, ki našega kmeta letos tare, govorimo, dovolite nam, da o nekež zadevi naše kompetentno šolske oblasti interpelujemo. A to naj se ne smatra kot napad na katero koli osebo, ampak kot z dobrim namenom stavljeno vprašanje. Koli-kor znano, je pokojni gosp. Bergenti, bivši duhoven v Vrhpolji, vipavskej šoli zapustil kapital 6000 gld. Ali bi ne bilo mogoče, da bi se iz obrestij od tega kapitala vsaj šolsko orodje revnim otrokom kupilo? Revnim staršem res nij mogoče niti vinarja žrtvovati za šolo. Otroci se pa iz šole podó, ako némajo vseh potrebščin, in vrhu tega se še starši kaznujejo, kakor je uže enkrat v „Narodu“ omenjeno bilo. Gospoda! da starši otrokom ne kupujejo vsega potrebnega, tega nij kriva kaka malomarnost, nego le nepopisna revščina našega ljudstva.

Nekaj se čuje, da se bode tukajšnja čitalnica in bralno društvo spojila v jedno društvo. Mi le radostno pozdravljamo to vest ko bi se le uresničila. Saj pri nas nij nobednih resnih političnih diferenc, lenaj bi se nekaterim kričcem beseda prestrigla in najlepši mir bode med nami. Ako bi vam hoteli vestno in točno poročati o vsem kričanju in rogoviljenju naših „zwergvereinarjev“, ker ti so jedini nemščurški rogovileži pri nas, pisati bi vam morali vsaj vsak drug dan en dopis. A mi smo sklenili odslé molčati, v trdnaj nadeji, da bode tudi temu rogoviljenju enkrat ura potekla, pa še prej nego si možje mislijo. In s takimi ljudmi naj bi pošteni narodni učitelji kompromis delali?! Gospod Lipajne, kam neki mislite?

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

Na Dunaji 20. XII., 2° pp.

Brambna postava sprejeta z večino dveh tretjin. Zanj je glasovalo 223 poslancev, 105 pa zoper.

Domače stvari.

— (Narodni centralni volilni odbor) v Ljubljani ima v ponedeljek 22. dec. t. l. ob 4. uri popoldne sejo, da odloči kandidaturu za državni zbor v kočevsko-trebanjskem-žuženbersko-rateško-mokronoškem volilnem okraji. Do tačas se tudi naši državni poslanci z Dunaja vrnejo.

— (Rodoljubi pozor!) Zaano je, da je naš nemškutarški deželni odbor brez vsake pravice ter v nasprotji z glasovitim členom 19. državnih osnovnih pravic, v nasprotji z umno pedagogiko in zdravo pametjo sklenil predlog, naj se nauk nemškega jezika upelje tudi v ljudske šole dveh in treh razredov. Menda od deželnega šolskega sveta je prišlo zdaj vprašanje za stran tega predloga na okrajne šolske svete. Opozarjamo na to vse narodnjake, ter se trdno nadejamo, da bodo okrajni šolski sveti na ta novi napad na narodno ravnopravnost dali primeren odgovor.

— (Železnica Ljubljana-Kamnik.) Neki konsorcij, ki se je sestavil iz posestnikov in fabrikantov kamniškega okraja, vložil je prošnjo pri trgovinskem ministerstvu, da sme trasirati železnico od Ljubljane do Kamnika. Železnica bi bila zidana kot sekundarna in šla po veliki cesti. Troški so izračunjeni na kakih 200.000 gld. Želeti je, da se ta načrt izpelje, ker bi bilo to na veliko korist Kamniku in vsem krajem od Ljubljane do tja. Naj bi se v ta namen vse moči združile ne gledé na politično strankarstvo.

— (Jednoletnih prostovoljcev) je 882 avanziralo za lajtenante in sicer jih je imenovanih pri pešcih 537, pri lovcih 55, pri konjikih 66, pri topničarjih 151, (mej njimi kand. jur. g. Ravnikar), pri ženijskem oddelku 22, pri pionirjih 6, pri sanitetnem kardele 15 in 30 pri vojnem vozarstvu.

— (Imenovanje.) Davkova praktika g. Fran Ravnikar in Žiga Furlani pa 20. lovskega bataljona računski podčastnik

g. Toma Kumer, so imenovani davkarskimi adjunkti, g. Furlani stoprav provizorno. Gospod Josip Kalčič je potrjen definitivnim davkarskim adjunktom.

— (Ljubljanske čitalnice občni zbor) bode po starej navadi na sv. Štefana dan ob 11. uri dopoldne. Zbor je zbog tega važnejši mimo drugih let, ker pride na vrsto tudi predlog o premenbi društvenih pravil.

— (V Celji) bode drevi v vrtaej sobani „pri zlatem levu“ beseda s sledecim programom: I. F. A. Vogel: „Cigani“, velik moški zbor s tenor-solo. II. a) Donizetti: Recitativ in arija iz opere „Lucrecija Borgia“ b) Schulz: „Želja“, pesen za sopran. III. Sviranje na citrah. IV. Hajdrih: a) „V tihaj noči“ b) „Prva ljubezen“, čveterospeva. V. Iv. pl. Zajc: „Nočni stražari“, zbor. V drugem oddelu. „Brati ne zna“, burka v jednem dejanji.

— (Porota.) Prihodnje leto se bodo porotnih sodišč v Ljubljani in Novem mestu

obravnave jele vršiti ob sledečih rokih: prvič 16. februarija, drugič 18. maja, tretjič 16. avgusta in četrtič 15. novembra.

— (Književnost,) Benvenuto dr. Bannelli v Trstu kot asistent dr. Comellija, učniku babištva v ondašnjeji bolnici, je dal te dni natisniti na svoje troške knjigo v slovenskem jeziku pod naslovom: „Kratek poduk o pravem babičevanu“ z 20 podobami, prestavljen od Josipa Godine-Verdelskega iz italijanskega za rabo v šolah babištva.

Tržne cene

v Ljubljani 20. decembra t. l.

Pšenica hektoliter 10 gold. 8 kr. — rež 6 gld. 1 kr.; — ječmen 4 gold. 55 kr.; — oves 3 gld. 9 kr.; — ajda 5 gld. 20 kr.; — prosó 5 gold. 4 kr.; — koruza 6 gld. 20 kr.; — krompir 100 kilogramov 3 gld. 3 kr.; — fižol hektoliter 9 gld. — kr.; masla kilogram — gld. 90 kr.; mast — gld. 70 kr.; — špeh frisen — gld. 48 kr.; špeh povojen — gld. 60 kr.; — jajce po 4 kr.; — mleka liter 8 kr.; — govodnine kilogram 58 kr.; — teletnine 50 kr.; — svinjsko meso 44 kr.; — sena 100 kilogramov 1 gld. 94 kr.; — slame 1 gld. 69 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 7 gld. 50 kr.; — mehka 5 gld. — kr.

Tržni.

19. decembra:

Pri **ionu**: Brukner iz Dunaja. — Kersevani iz Gorice. — Pavlin iz Kočevja. — Jahoda iz Dunaja. Pri **maici**: Schulz iz Štajerja. — Wertheimer iz Dunaja. Pri **bavarskem dvo-** ru: Dvorca iz Ogerskega. — Feldner iz Tirolskega.

Dunajska borza 20. decembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	68 gld	95	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	70	15	„
Zlata renta	81	20	„
1860 drž. posojilo	130	75	„
Akcije narodne banke	836	—	„
Kreditne akcije	289	—	„
London	116	80	„
Srebro	—	—	„
Napol.	9	31 1/2	„
C. kr. cekini	5	54	„
bržavne marke	57	75	„

Naznanilo.

S tem uljudno naznanjam, da sem svojo prodajalnico iz kolodvorske ulice blizu loterije v svojo lastno hišo

štej. 36 ob voglu poštné ulice, posloplju okrajnega sodišča nasproti prestavil, kjer bodem vedno dobro sortirano

zalogo vsakovrstnega blaga

na razpolaganje imel in se trudil, da bodem svoje častite kupčevalce izvrstno in vredno posluževal, zatorej vse k pogostemu obiskovanju vabim.

V Celji, dné 18. decembra 1879.

(593—1)

Jožef Hummer.

Bergerjevo medicinično milo iz smole (Theerseife),

priporočeno po medic. strokovnjakih, rabi se na Avstro-Ogerskem, Francoskem, Nemškem, Holandskem, v Švici in na Rumunskem itd. uže 10 let sè sijajnim vspehom zoper

izpuščaje na životu vsake vrste,

kakor zoper vsako nečistost na polti,

osobito zoper hraste, kroničen in luskinasti lišaj, nalezljive hraste, tolstni tok, zoper prhljaj na glavi in bradi, pege, žoltine, rudeč nos, ozebljino, potenje nog, in zoper vse zunanje otroče bolezni na glavi. Vrh tega se še vsakemu priporoča kot polt čistoče sredstvo za umivanje.

Cena jednega kosa z navodom kako se rabi 35 kr.

Bergerjevó milo iz smole ima 40% koncent. smole iz lesa, je skrbno narejena ter se stvarno od vsega družega mila iz smole, ki se v trgovini nahaja, razlikuje.

Da se prekanjenju izogne,

zahteva naj se v lekarnah

določno

Bergerjevo milo
iz smole,

ter naj se pazi na zeleni zavitek in tukaj ponatisneno varstveno marko.

Jedini zastopnik za domače in tuje dežele:

lekarnar **G. Hell** v **Opavu**,
kamor naj se pošiljajo naročila in vprašanja.

Glavna zaloga za Ljubljano v lekarnah J. Svoboda in G. Piccoli; potem v lekarnah v Idriji, v Kranju, v Novem mestu, v Radovljici in v Kameniku. (488—3)

Originalni Howe-jevi in originalni Singer-jevi šivalni stroji

poleg drugih skušenih sistemov najboljše kakovosti, po fabriških cenah in s petletnim jamstvom

v glavnej zalogi za Kranjsko

Franc Detter-ju v Ljubljani,
pod Trančo.

NB. Jedino le tu se morejo šivalni stroji strokovnajaško in po ceni popravljati in snažiti.

Svila, sukanec (Zwirn), strojne igle, olje, posamni deli stroja itd. itd.,

na izbiranje, najboljše kvaliteti, in ceneje nego povsod.

ZALOGA (443—4)

F. Wertheimovih & Comp. denarnic,

v katere se ne more ulomiti, in jo tudi ogenj ne škoduje.

Skoraj zastoj!

Zavoljo nedavno na nič prišle velike fabrike za britanija-srebro, oddaje se sledečih 42 komadov, izredno dobrih reči, od britanija-srebra samo za gld. 6.75, kot jedva četrti del troškov izdelovanja, tedaj skoraj zastoj, in sicer:

- 6 kom. vrlo dobrih namiznih nožev, z ročnikom od britanija-srebra, s pravo angleškimi srebrenojeklenimi ostrinami.
- 6 „ jako fini vilice, britanija-srebro, iz jednega kosa.
- 6 „ teških žlic za jedi od britanija-srebra.
- 6 „ žlic za kavo od britanija-srebra, najboljše kvaliteti.
- 1 maslini zajemalca za mleko od britanija-srebra.
- 1 teški zajemalca za juho od britanija-srebra.
- 6 podstavkov za nože od britanija-srebra.
- 6 kom. Viktorija-podstavkov, fino cizelirani.
- 2 krasna namizna svečnika od britanija-srebra.
- 1 salonski namizni zvonček od britanija-srebra srebrenega glasu.
- 1 precejvalnik za čaj od britanija-srebra, z ročkom ali vesalom.

+2 kom. Vseh teh 42 reči je izdelano iz najfinejšega britanija-srebra, ki je na celem svetu jedina kovina, katera ostane večno bela, in se od pravega srebra tudi po 20letnem rabljenju ne more razločiti, za kar se garantuje.

Naslov in jedini kraj za naročila v c. kr. avstro-ogerskih provincijah: General-Depot der I. engl. Britannia-Silber-Fabriken:

Blau & Mann, Wien, I. Elisabethstrasse Nr. 6.

Pošilja se proti poštnemu povzetju. — Poština za vsch 42 komadov znaša 36 kr. v vse kraje Avstro-Ogerske

Vseh teh 42 komadov, ki so solidno in praktično blago od britanija-srebra, ki so veljaj preje gold. 26, stane zdaj vsch 42 komadov skupaj le gld. 6.75.

Prostovoljna dražba.

V ponedeljek dne 22. decembra 1879 dopoldne od 9. do 12. ure in popoldne od 3. do 6. ure in po potrebi tudi prihodnji dan se bode prodajalo po umrlem g. Pavel Skafetu na spodnjih Poljanah (živilnozdravilnica) vozove, mašine, raznovrstno kovaško orodje itd. proti gotovej plači onemu, ki bode največ ponujal. — Kdor hoče kaj kupiti je povabljen. (590)

Bogata

zaloga obuvala.

Ljubljana, židovske ulice št. 6.

Za nakup obuvala priporočam jaz svojo bogato zalogo

črevljev za gospode, gospé in otroke, izdelane iz najboljše snovi in najboljšega usnja, elegantno, solidno in v ceno.

Naročbe izvršujó se hitro in točno.

Josip Raunicher,

črevljarski mojster.

(567-3)

Tirolski prsni sirup.

Ta izleček, prirejen iz najuplívnejših planinskih rastlin, prijetnega okusa, pridobil si je kmalu ime izvrstnega zdravila zoper bolečine v vratu in prsih, zoper katár, kašelj, zasliženje, težko dihanje, zoper kré v prsih itd., nadalje zoper bolezní otrok. Cena sklenici 1 gl. av. v. Pravi ima prirejevalec lekarnar O. Klement v Innsbrucku. V Ljubljani lekarnar Trnkotzy. (536-6)

Kot dacar

išče službe v tej stroki uže 13 let delujoč mož z dobrimi spričevali. Ponudbe naj se pošljejo pod K. S. št. 25 v Kamniku, poste restante. (584-2)

Za božična in novoletna darila

priporočam najnovejše in najpripravnejše galanterijske stvari in igrače po jako nizkeji ceni.

(586-2)

Vaso Petričič.

Izvrstno vino

iz slovečih vinorodnih brd na Goriškem, belo in črno,

se prodaja v gradščini v Dobri pri Korminu. Naročila sprejema oskrbníštvo (581-2)

Bagner-Catterinijevih gradščin na Catterinijevem trgu v Gorici.

Slovenske knjige.

Pri uredništvu „Slovenskega Naroda“ se dobé in na pismeno željo tudi proti poštnemu povzetju pošiljajo naročevalcem sledeče slovenske knjige:

1. „Doktor Zober“, originalen slovenski roman od J. Jurčiča. Cena 60 kr.
2. „Kalifornske povesti“ od Bret Harte-a. Cena 50 kr.
3. „Tugomer“, tragedija v 5. dejanjih. Spisal J. Jurčič. Cena 60 kr.
4. „Na Žerinjah“, izviren roman. Spisal Janko Kršnik. Cena 60 kr.
5. „Župnik Wakefeldski“. Spisal Oliver Goldsmith. Iz angleščine poslovenil Janez Jesenko. Cena 1 gl.
6. „Mej dvema stoloma“, izviren roman. Spisal J. Jurčič. Cena 50 kr.
7. „Cvet in Sad“, izviren roman. Spisal J. Jurčič. Cena 80 kr.

Nove vozne liste

za železnice

prav po nizkeji ceni priporočam

„Národna tiskarna“ v Ljubljani.

Razglas

hranilnice in zastavljavnice ljubljanske.

Urad kranjske hranilnice bode zarad sklepanja računov za II. semester 1879

od 1. do 15. januarja 1880

in urad zastavljavnice

od 30. decembra 1879 do 16. januarja 1880

zaprt.

Ravnateljstvo hranilnice in zastavljavnice.

V Ljubljani, dné 12. decembra 1879.

(E87-1)

Neizogibno potrebno za vsako gospódnstvo.

Novo antiseptiško, desinficirujoče in higijeniško sredstvo

„SANITAS“

in „sanitas-izdelki“ od

F. A. Sarg's Sohn & Comp.

Surovi sanitas in sanitas-prah je večinom za desinficiranje (razkuženje) v večji meri, in sicer v bolnicah, vojašnicah, šolah, sploh po javnih zavodih, fabriških prostorih in p'sarnah, kjer živi veliko ljudí skupaj dolgo in v razmerno majhnem prostoru, v gledališčih in koncertnih prostorih (osobito, kjer je po več predstav na jeden dan), v čakalnicah in restavracijah, v železniških vagonih, parobrodih, potem za kanale, stranišča, na fjakarskih postajah, pri prevažanju živine, živalskih izložbah in v hlevih vsake vrste, sploh povsod tam, kjer se hoče smrdljiv zopern duh in soparico brez sitnostij in vendar hitro in zdatno, poleg tega pa kolikor mogoče cenó odpraviti.

V sobi ali prostoriščih naj se postavi odkrito čašo, sè surovim sanitas ali sanitas-prahom napolneno, kjer pa se more, naj se tla poškrpé ali potresejo. Surovi sanitas, 10 do 20 krat pomešan z vodo, v mnogih slučajih privéde do željenega učinka; na tak način se je porabil na Angleškem v izjemnih slučajih pri kužnih boleznih, da se je z njim celo škropilo. Da se živinska kuga ne razširja, namaže naj se živino z na pol z vodo pomešanim surovim sanitas, okolico hlevov pa naj se razkuži sè sanitas-prahom.

Arom. sanitas, kristalno čista aromatiški d'šea tekočina, bode postalo skrajno potrebno in najdobrodélníše domače sredstvo vsem stanovom. Čist ali pomešan z vodo, postavljen v čašo, še bolje pa s kropilnikom po prostoru razkropljen, navdá zrak sè svežkim, dobrodejno oživljajočim duhom. Svoje antiseptiško moč kaže posebno uplívno in rabi se zavoljo tega laglje in brez tako neprijetnih posledic, kakor karbolno kislino pri vseh nastajajočih po dotikanji nalezljivih boleznih v bolniškej sobi, kakor tudi v vseh družih prostorih v stanovanji ali hiši. Priporoča se v tacih slučajih tudi pranje perila sè sanitas. Sličen uspeh se doseže tudi, ako se rute namočíjo v sanitas, z vodo pomešaneji, in potem razobesijo. — Ako se nekoliko menj pomeša mej vodo za umivanje ali za kopanje, to zadostuje, da se človek vrlo prijetno in svežki čuti. Ako se prilje samo malo kapljic mej vodo za umivanje zób ali izplakanje ust, to odpravlja po jedi ali kajenji vsak neprijeten okus. — Pri bolečinah v vratu se je izplakanje sè sanitas, pomešanim z vodo, ali pa sè sanitas-soparom, izvrstno poneslo. — Rane se v kratkem času in brez sitnostij za bolnika ozdravijo, ako se nánje polaga obvez, ki je bila pomočena v sanitas, pomešanim z vodo. Velikrat je imelo to tudi čudovit uplív pri revmatizmu, ako se je z nepomešanim sanitas večkrat ude namazalo.

Toilette-Sanitas je nežen, lahko dišeč popravljen sanitas, ki se rabi samo pri umivanji v kopaljih in kot ustna voda, brez katerega mnogi ne bodo kmalu mogli živeti zaradi njegovega svežkega in dobrodejnega učinka. Sanitas-glicerín mýjlo združuje skušene higijeniške lastnosti našega glicerín-mýjla s preservativnim in zdravilnim učinkom, ki ga ima sanitas, zato se njega uporabljavanje priporoča osobito otrokom in posebno pri razširjajočih se boleznih, katere se nalezijo po dotikanji.

Vsi sanitas-izdelki dobivajo se pri vseh droguistih, lekarnarjih in prodajalcih cele države.

Centralno zalogo za prodajo „en gross“ ima

Vogl Brothers Succrs.

(591-1)

WIEN, I., Himmelfortgasse Nr. 26.

Zaloge v Ljubljani: Viljem Mayr, lekar.

Gabriel Piccoli, lekar.

E. Birschitz, lekar.

Zrak takoj scisti.

Varuje nalezljivih boleznij.

Za božična in novoletna darila

priporoča

Leopold Pirker

svoje bogato in na novo izbrano

zalogo galanterijskih stvari

po znano najnižjih cenah. (188-2)

Prsne in pljučne bolezni,

naj si bodo kakeršne koli, odpravi najgotovješe po zdravniškem u kazu pripravljeni

v Avstro-Ogerskej, Nemškej, Francoskej, Angleškej, Španskej, Rumunskej, Holandskej in Portugalskej varovani

**Wilhelmov
snežniški zeliščni alop**

od

Fran Wilhelma, lekarja v Neuenkirchnu.

Ta sok je izvrsten in posebno upliven pri bolečinah v vratu in prsih, hripi, hripavosti, kašlju in náhodu. Mnogo jih je, ki potijú, da se imajo samo temu soku zahvati na prijetnem spanji.

Posebno pozora vreden je ta sok kot vračilo pri megli in slabem vremenu.

Zavolj svojega vrlo prijetnega okusa koristi otrokom, in je potreba vsem na pljučah bolnim; potrebno sredstvo je pa pevcem in govornikom zoper nejasen govor in hripavost.

Oni p. n. kupci, ki želé pravi snežniški zeliščni alop, katerega uže prirejam od l. 1855., izvoité naj izrečno zahtevati

Wilhelmov snežniški zeliščni alop.

Navod se pridodá vsakej sklenici.

Jedna zapečatená izvorna sklenici velja 1 gld. 25 kr., ter ima zmirom friso

Fran Wilhelm, lekar v Neuenkirchnu (Nižje Avstrijsko).

Zavoj se računa 20 kr.

Pravi Wilhelmov snežniški zeliščni alop imajo tudi samo moji gg. kupci:

V Ljubljani: Peter Lassnik;

Anton Leban, lekar v Postojni; Karel Šavnik, lekar v Kranji; Fr. Wacha, lekar v Metliki; Dom. Rizzoli, lekar v Novem mestu.

P. n. občinstvo naj zmirom zahteva osobito Wilhelmov snežniški zeliščni alop, ker tega samo jaz pravo izdelujem, in ker so izdelki pod imenom Julius Bittnerjev snežniški zeliščni alop samo nevredna posnemanja, pred katerimi jaz posebno svarim.

Temeljita pomoč
vsem, ki so v želodci ali trebuhu bolni.

Ohranjenje zdravja

naslanja se večjim delom na čiščenje in snaženje sokrovce in krvi in na pospeševanje dobrega prebavljenja. Najbolje za to sredstvo je

dr. Roza

življenski balzam.

Življenski balzam dr. Rozov odgovarja popolnem vsem tem zahtevam; isti oživi vse prebavnanje, nareja zdravo in čisto kri, in truplo dobi svojo prejšnjo moč in zdravje zopet. Odpravlja vse teško prebavnanje, osobito gnjus do jedi, kisló riganje, napetost, bljevanje, krò v želodci, zaslinjenost, zlato žilo, preobteženje želodca z jedili itd., je gotovo in dokazano domače sredstvo, ki se je v kratkem zaradi svojega izvrstnega uplivanja obée razširilo.

1 velika sklenica 1 gld., pol sklenice 50 kr.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštnemu povzetju svote.

Velespoštovani g. Fragner!

Prosim vas udano, pošljite mi za priloženih 18 mark zopet "dr. Rozov življenski balzam". Ta balzam je prav posebno sredstvo zoper gnjus do jedi, shujšanje, in ako se ne more spati. Ljudje, nad kojimi so uže obupali zdravniki, postali so po tem "življenskem balzamu" zdravi in krepki. Prosim za takojšnje priposljanje.

V štovanju vam udani H. Stolzenberg.

Loos-Heinersdorf poleg Müncheberga 14. avg. 1875.

Svarjenje!

Da se izogne nejubim napakam, zato prosim vse p. n. gg. naročnike, naj povsodi izrečno **dr. Rozov življenski balzam** iz lekarné B. Fragner-ja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, ako so zahtevali samo življenski balzam, in ne izrečno **dr. Rozovega življenskega balzama.**

Pravi

dr. Rozov življenski balzam

dobi se samo v glavnej zalogi izdeovalca **B. Fragner-ja**, lekarna "k črnemu orlu" v Pragi, Ecker Spornergasse Nr. 205-3.

V Ljubljani: G. Piccoli, lekarna; Jos. Svoboda, lekarna. V Novem mestu: Dom. Rizzoli, lekarna. V Kameniku: Jos. Močnik, lekarna.

Vse lekarné in večje trgovine z materijalnim blagom v Avstro-Ogerskej imajo zalogo tega življenskega balzama. Isto tam:

Pragska občna domača maz,

gotovo in izkušeno sredstvo za ozdravljenje vsacega prisada, rane in otekline, à 15 in 35 kr. av. v.

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi tudi popolno uže zglubjen sluh. 1 sklenica 1 gld. a. v. (270-14)

Vzajemno zavarovalno društvo v Gradcu.

Razglas.

Podpisano zastopništvo uljudno naznanja p. t. deležnikom, da se prične

vplačevanje društvenih doneskov za leto 1880.

1. januarja leta 1880.

ter se dotični doneski sprejemajo v pisarni zastopništva (sv. Florjana ulice št. 23), kakor tudi pri vsih okrajnih komisarijatih.

Taistim p. t. deležnikom, katerih poslopja so bile uže leta 1878. zavarovane in tudi še leta 1880. pri tem društvu zavarovane ostanéjo, pride svota gospodarstvenih ostankov od leta 1878. k dobrim, torej imajo donesek za leto 1880. z 10% menj za plačati. (578-2)

Zastopništvo za Kranjsko

c. kr. priv. vzajemno zavarovalnega društva proti požarni škodi v Gradcu

v Ljubljani meseca decembra 1879.